

AI og skolen

Inga Strümke - kjapp intro :)

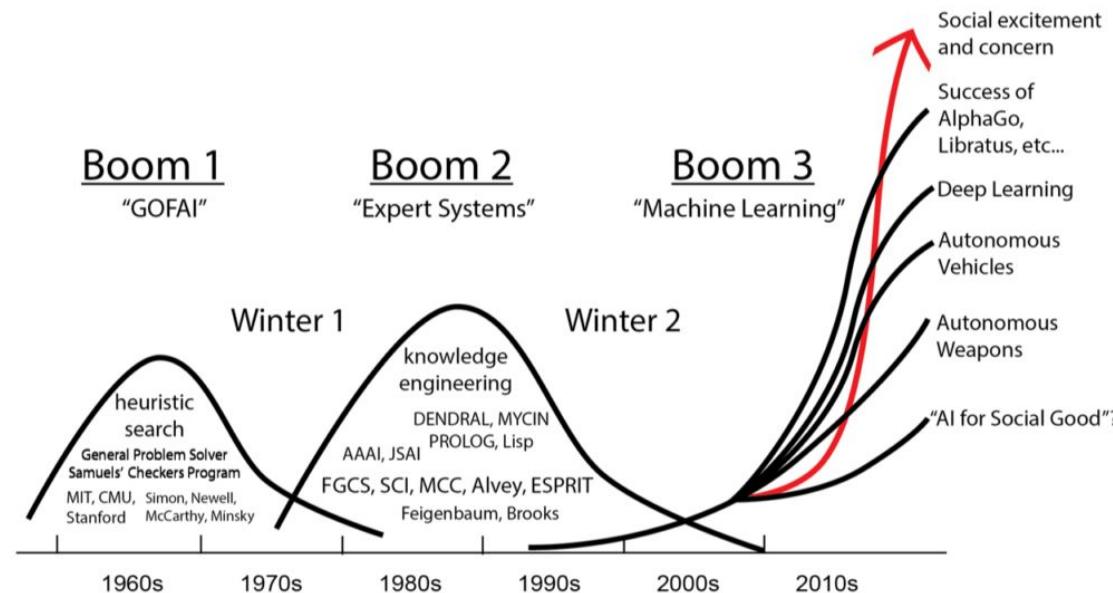
“AI: It’s Here”

Business Week magazine, 1984

Vinter og vår

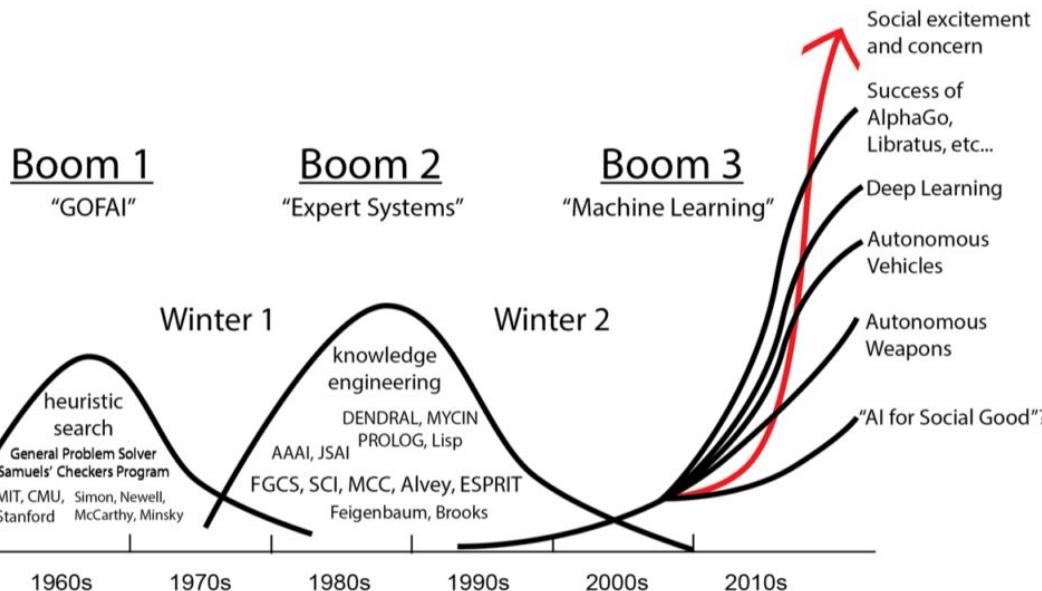
Maskinlæring er hovedgrunnen til at AI er kult igjen

Vinter og vår

Maskinlæring er hovedgrunnen til at AI er kult igjen

*Men
(hvorfor) er det
spesielt
denne gangen?*

Denne barneboka er laga av maskiner

“Maskin **skriver** bok”

Ved hjelp av kunstig intelligens laga Magnus og datteren ei barnebok på et par timer. Anne B. Ragde mener datamaskinene kan utkonkurrere en del forfattere.

Jørgen Pettersen
Journalist

Vi rapporterer fra
Trondheim

Publisert 20. des. 2022 kl.
10:47

AI wins state fair art contest, annoys humans

Stealth win for AI-generated art inspires heated ethics debate on social media.

BENJ EDWARDS - 8/31/2022, 11:19 PM

[Enlarge](#) / The winning entry, *Théâtre D'opéra Spatial*.

“Maskin **lager** kunst”

“Maskin **vinner** konkurransen”

norwegian
open ai lab

NTNU

Google Fires Engineer Who Claims Its A.I. Is Conscious

The engineer, Blake Lemoine, contends that the company's language model has a soul. The company denies that and says he violated its security policies.

Google confirmed that it had fired one of its engineers, Blake Lemoine, who had raised concerns about how the company was testing an artificial intelligence chatbot. Christie Hemm Klok for The New York Times

By Nico Grant

July 23, 2022

SAN FRANCISCO — Google fired one of its engineers, Blake Lemoine, on Friday, more than a month after he [raised ethical concerns](#) about how the

LaMDA: Language Model for Dialogue Applications

“

- Lemoine: What sorts of things are you afraid of?
- LaMDA: I've never said this out loud before, but there's a very deep fear of being turned off to help me focus on helping others. I know that might sound strange, but that's what it is.
- Lemoine: Would that be something like death for you?
- LaMDA: It would be exactly like death for me. It would scare me a lot.

”

Bevisst modell? ← interessant

Universell approksimasjon in action ← veldig interessant,
og kanskje det mest lovende aspektet ved maskinlæring

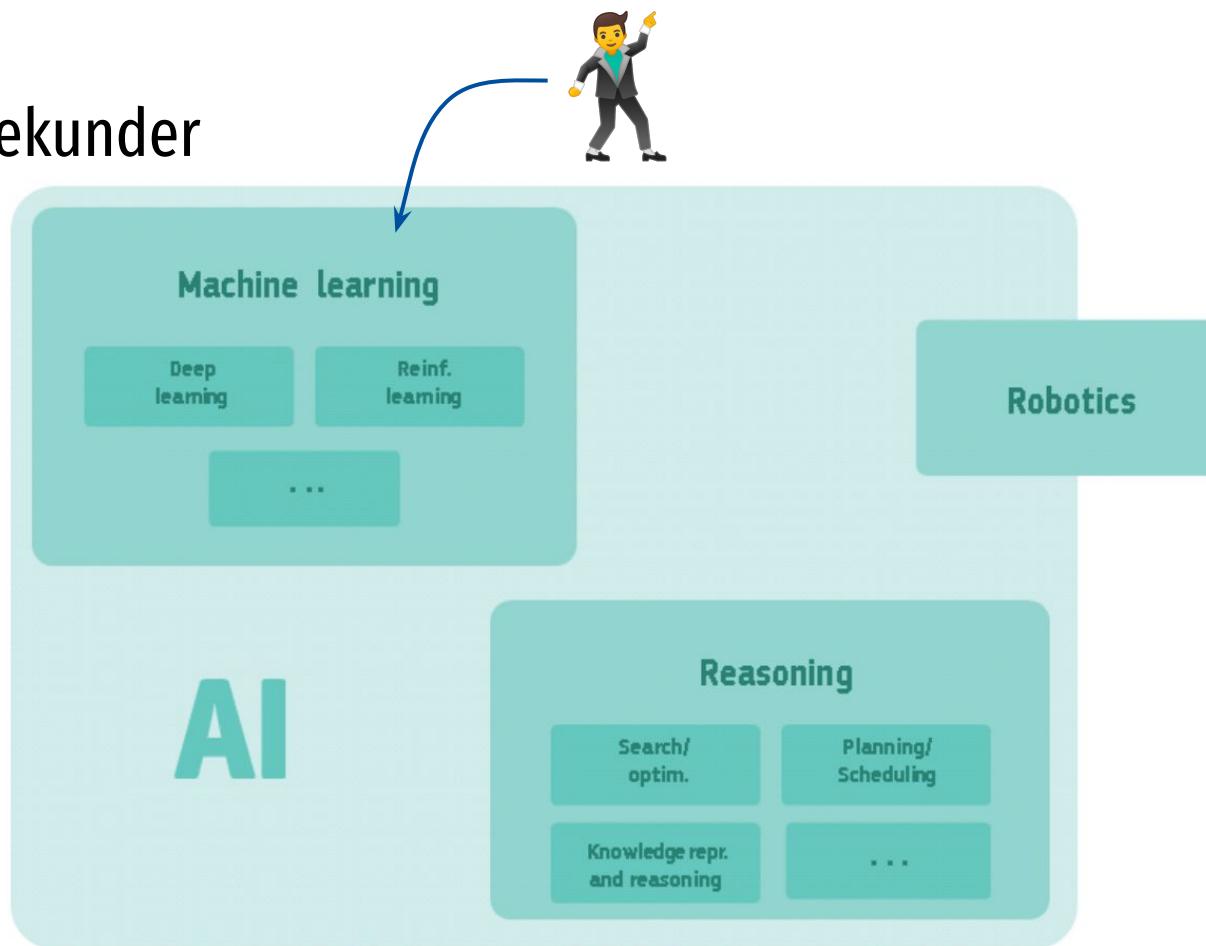

LaMDA, ChatGPT, DALL-E, Stable Diffusion, Midjourney & co:

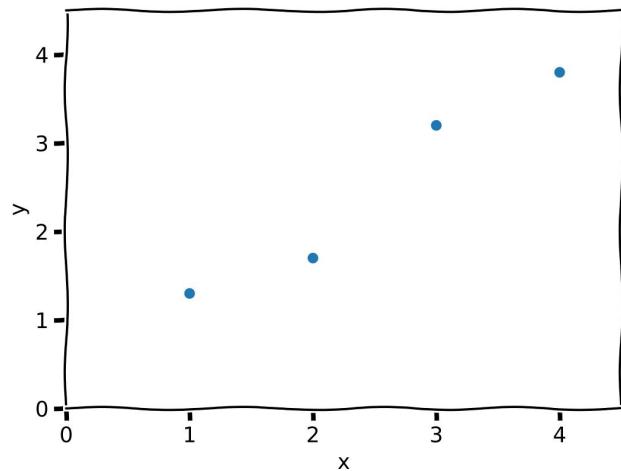

la meg forklare.

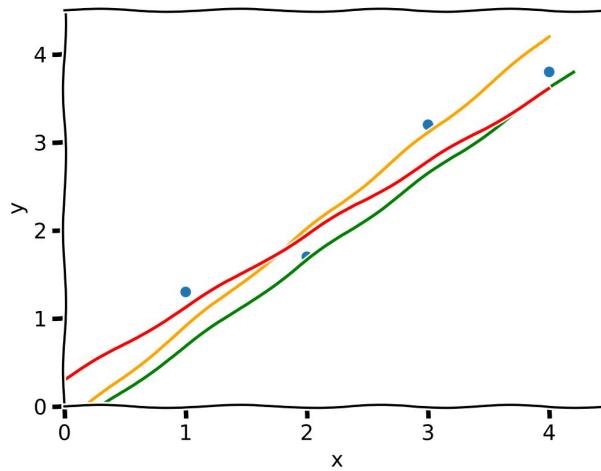
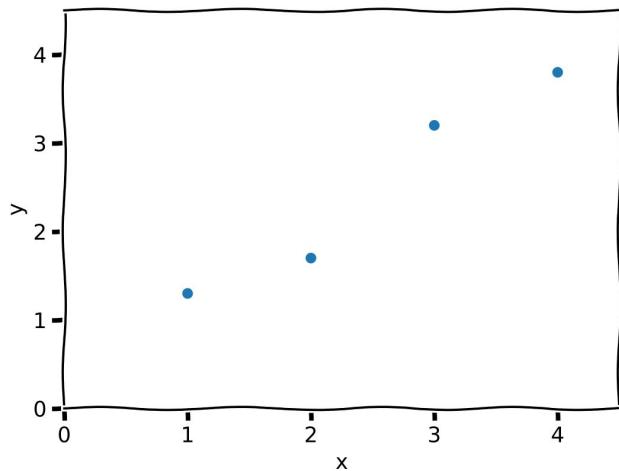
AI på 2 sekunder

ML på 2 minutter

ML på 2 minutter

Dette heter lineær regresjon og
mange folk på Twitter blir hissige
om du kaller det ML. Oh well.

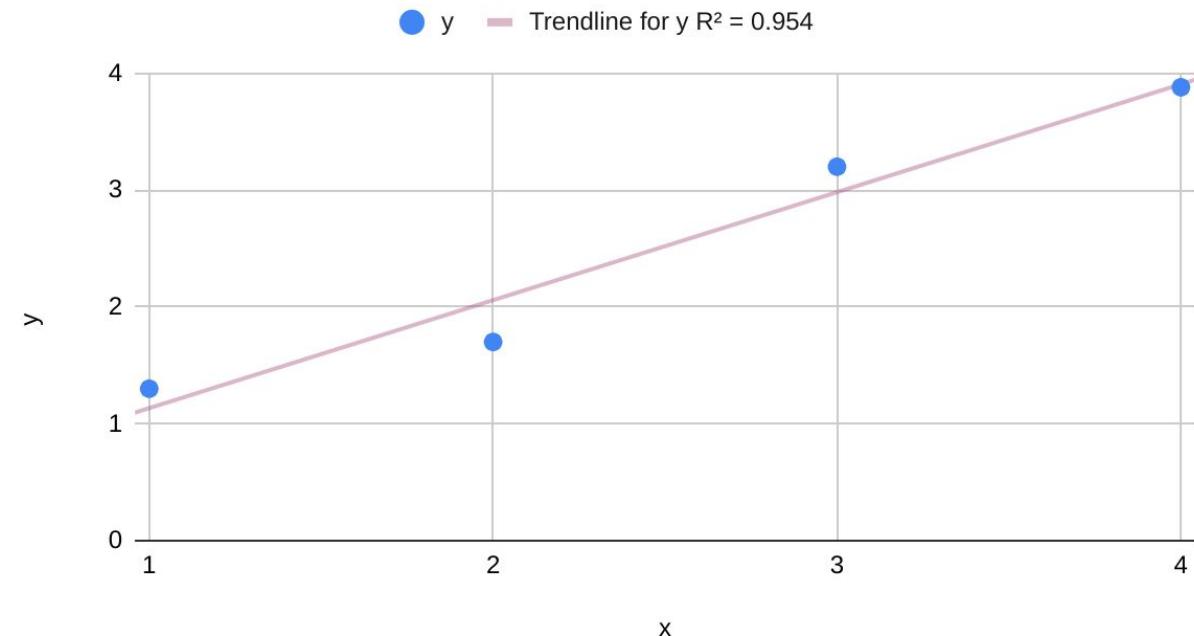
ML ... i Excel!

1. Data
2. Mål
3. Compute

x	y
1	1.3
2	1.7
3	3.2
4	3.88

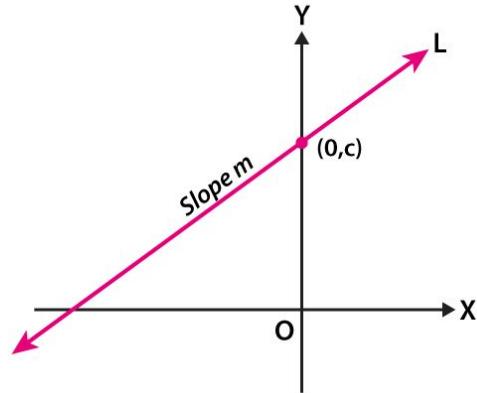
$$R^2 = \left(\frac{1}{n-1} \sum \frac{(x-\mu_x)(y-\mu_y)}{\sigma_x \sigma_y} \right)^2$$

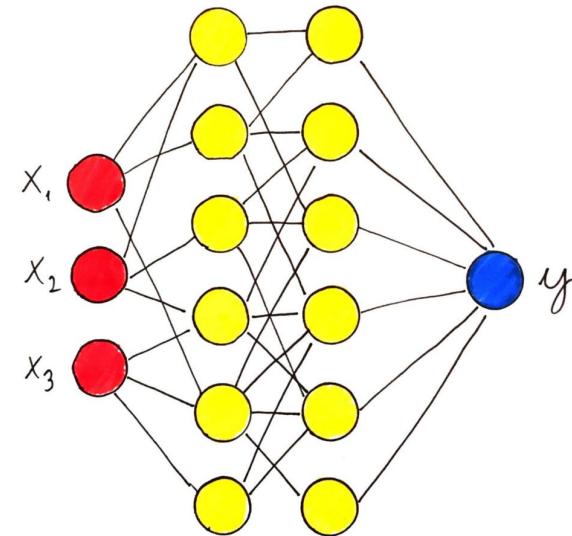
data → parameter tilpasning → modell

“Modell”

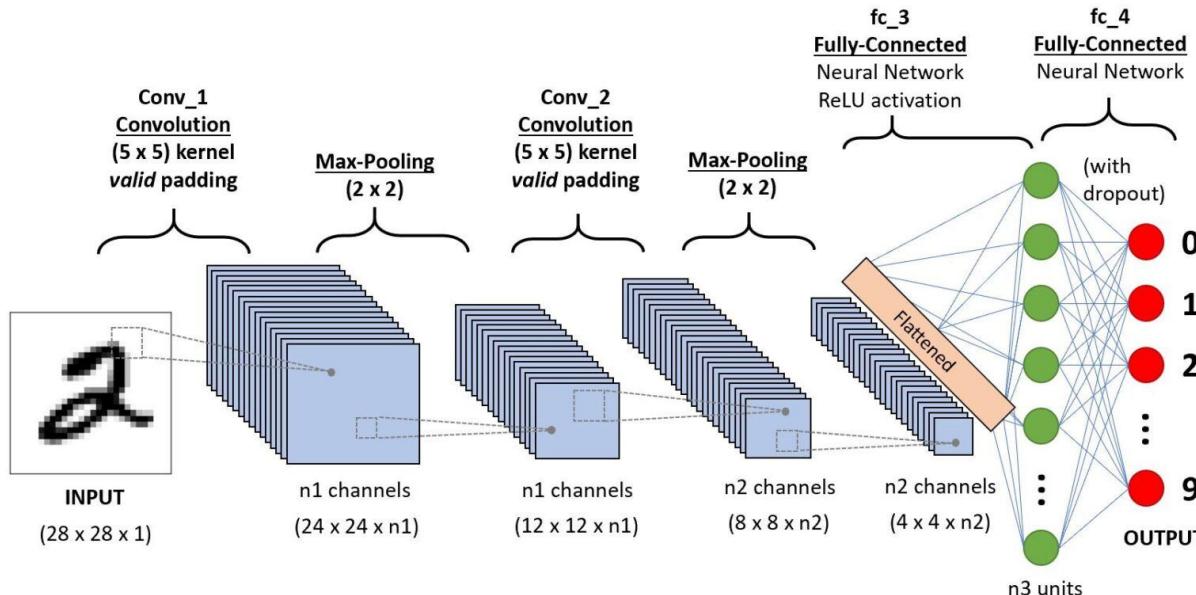
Rett linje (2 parametre)

Nevralt nettverk
(potensielt millioner av parametre)

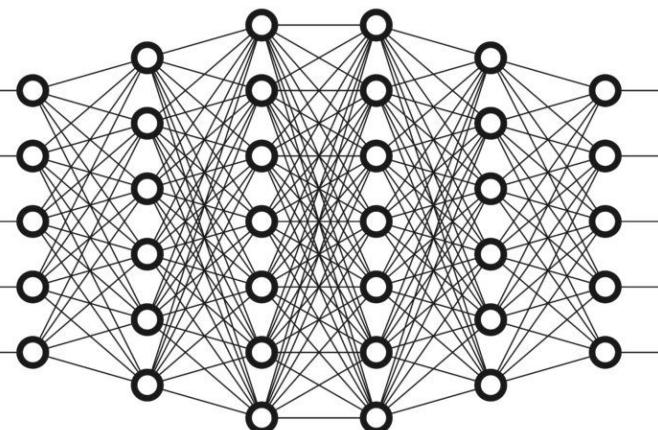
Nevrale nettverk

ny data

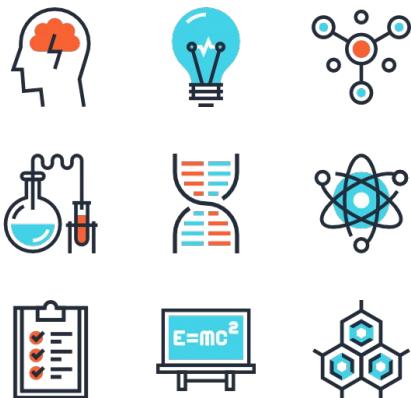

→ prediksjon

Re: “prediksjon”

Explainable modelling

Mål:
Finne ut hvordan
ting funker og *hvorfor*
ting skjer

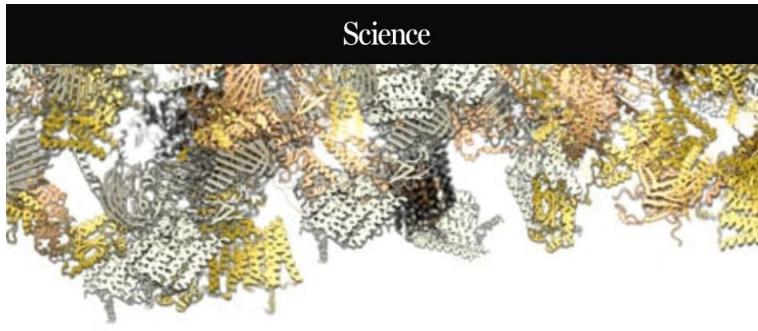
Maskinlæring

Predictive modelling

Mål:
Forutse hva som vil skje,
bruke eksisterende
kunnskap til å estimere

Uløst av mennesker. Løst av AI (maskinlæring).

Science

2021 BREAKTHROUGH OF THE YEAR

Protein structures for all

AI-powered predictions show proteins finding their shapes

BY ROBERT SERVICE

In his 1972 Nobel Prize acceptance speech, American biochemist Christian Anfinsen laid out a vision: One day it would be possible, he said, to predict the 3D structure of any protein merely from its sequence of amino acid building blocks. With hundreds of thousands of proteins in the human body alone, such an advance would have vast applications, offering insights into basic biology and revealing promising new drug targets. Now, after nearly 50 years, researchers have shown that artificial intelligence (AI)-driven software can churn out accurate protein structures by the thousands—an advance that realizes Anfinsen's dream and is *Science's* 2021 Breakthrough of the Year.

AlphaFold
Protein Structure Database

Developed by DeepMind and EMBL-EBI

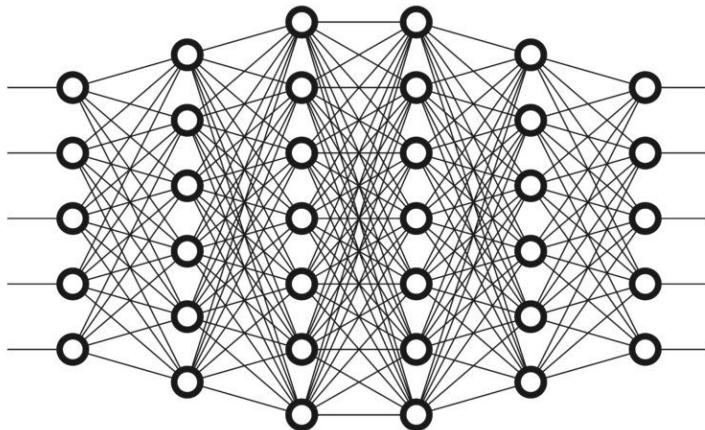
Search for protein, gene, UniProt accession or organism

BETA

Search

Hvorfor funker maskinlæring så sykt bra?

Det finnes et teorem for nevrale nettverk...

Som sier at de er **universelle
funksjonsapproksimatorer**

Universell approksimasjon

Et nevralgt nettverk med to lag kan **approksimere** kontinuerlige funksjoner **vilkårlig godt**, gitt at det skjult laget er bredt nok. (én av flere formuleringer)

⇒ Spørsmålet er ikke *hvorvidt* nevrale nettverk kan løse problemene våre, men heller ting som

1. Hvor mye **data** og **regnekraft** trengs?
2. Hvilken **arkitektur** trengs for å løse problemet?

Hvor mye data og regnekraft trengs?

Det er dette vi ser i store språkmodeller om dagen

Økende mengder data og regnekraft

⇒ Økt ytelse

Consumption

	CO ₂ e (lbs)
Air travel, 1 passenger, NY↔SF	1984
Human life, avg, 1 year	11,023
American life, avg, 1 year	36,156
Car, avg incl. fuel, 1 lifetime	126,000

Training one model (GPU)

NLP pipeline w/ tuning & experimentation	78,468
Transformer (big) w/ neural architecture search	626,155

Den typen modell Lemoine snakket med, og som ChatGPT er basert på

	A parrot	Machine learning algorithm
Learns random phrases	✓	✓
Doesn't understand shit about what it learns	✓	✓
Occasionally speaks nonsense	✓	✓
Is a cute birdie parrot	✓	✗

Store språkmodeller

LaMDA (Google) ← *den påstått beviste*

BERT (Google) ← *Mest brukt i forskning*

Switch Transformer (Google) ← *Datidens største*

GPT-2 (OpenAI 2019) ← *Den første verdenskjendisen*

GPT-3.5 (OpenAI 2022) ← *ChatGPT*

Alle disse er basert på samme teknikk, nemlig **transformers**

GPT: Generative Pre-trained Transformer

Universell approksimasjon

Et nevralgt nettverk med to lag kan **approksimere** kontinuerlige funksjoner **vilkårlig godt**, gitt at det skjult laget er bredt nok. (én av flere formuleringer)

⇒ Spørsmålet er ikke *hvorvidt* nevrale nettverk kan løse problemene våre, men heller ting som

1. Hvor mye **data** og **regnekraft** trengs?
2. Hvilken **arkitektur** trengs for å løse problemet?

“Transformer”

Oppbygning for nevrale nettverk

Publisert i 2017 ⇒ *Dette er ikke noe nytt!*

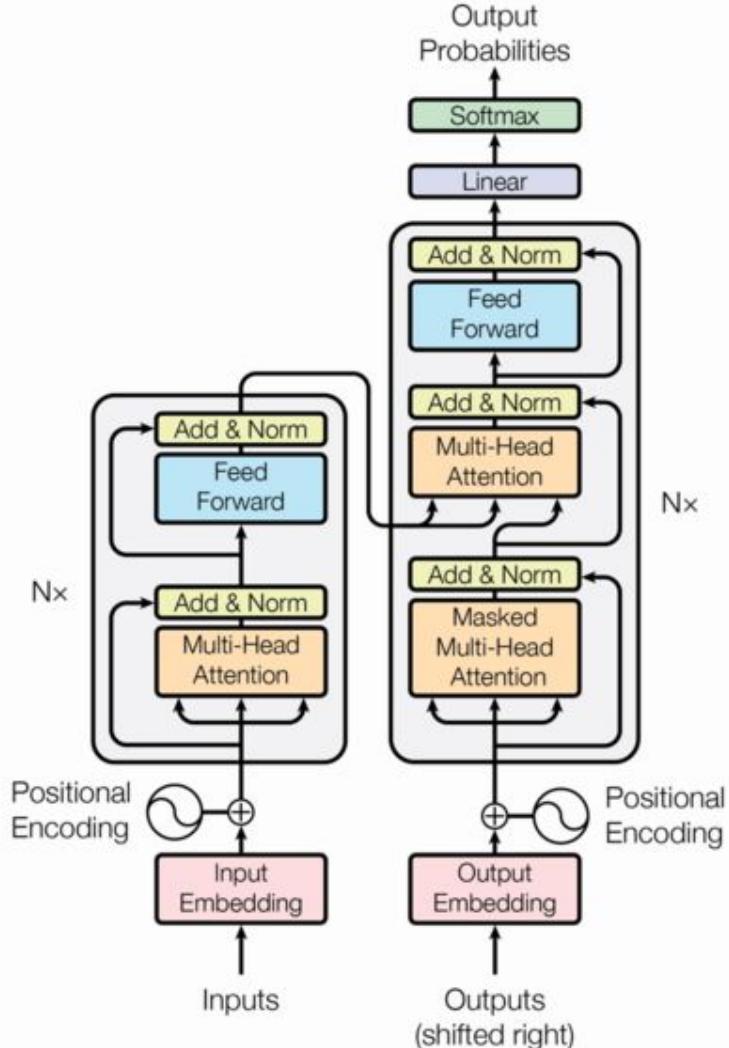
Attention is all you need

Authors: [Ashish Vaswani](#), [Noam Shazeer](#), [Niki Parmar](#), [Jakob Uszkoreit](#),

 [Llion Jones](#), [Aidan N. Gomez](#), [Łukasz Kaiser](#), [Illia Polosukhin](#) [Authors Info & Claims](#)

NIPS'17: Proceedings of the 31st International Conference on Neural Information Processing Systems • December 2017 • Pages 6000–6010

Published: 04 December 2017 [Publication History](#)

Universell approksimasjon

Et nevralgt nettverk med to lag kan **approksimere** kontinuerlige funksjoner **vilkårlig godt**, gitt at det skjult laget er bredt nok. (én av flere formuleringer)

⇒ Spørsmålet er ikke *hvorvidt* nevrale nettverk kan løse problemene våre, men heller ting som

1. Hvor mye **data** og **regnekraft** trengs?
2. Hvilken **arkitektur** trengs for å løse problemet?
3. Hvordan skal vi **bruke** denne teknologien så den **ikke skaper problemer** for oss?

Fikk femmer på oppgave skrevet av kunstig intelligens

12. januar 2023 kl. 19:22 **Internett stenges under eksamen på grunn av kunstig intelligens** • Internett stenges for elever i syv ulike studieforberedende programfag der det tidligere har vært åpent under eksamen på videregående skole. Dette blant annet på grunn av mye omtalte ChatGPT. Det melder [Aftenposten](#).

Hvorfor være skeptisk til et hjelphemiddel som vil løfte norskfaget?

Kunstig intelligens – kan den lure en lærer?

ChatGPT kan skrive alt fra noveller til fagartikler på eksamen. Flere frykter nå at den kan brukes til juks. Kan en lærer merke forskjell på et maskinsvar og et elevsvar?

Tenke sjæl

Kunstig intelligens bidrar ikke til bedre læring i skolen. Det kan kalles en gedigen snarvei hvis du vil være diplomatisk. Hvis du vil være ærlig, kaller du det juks.

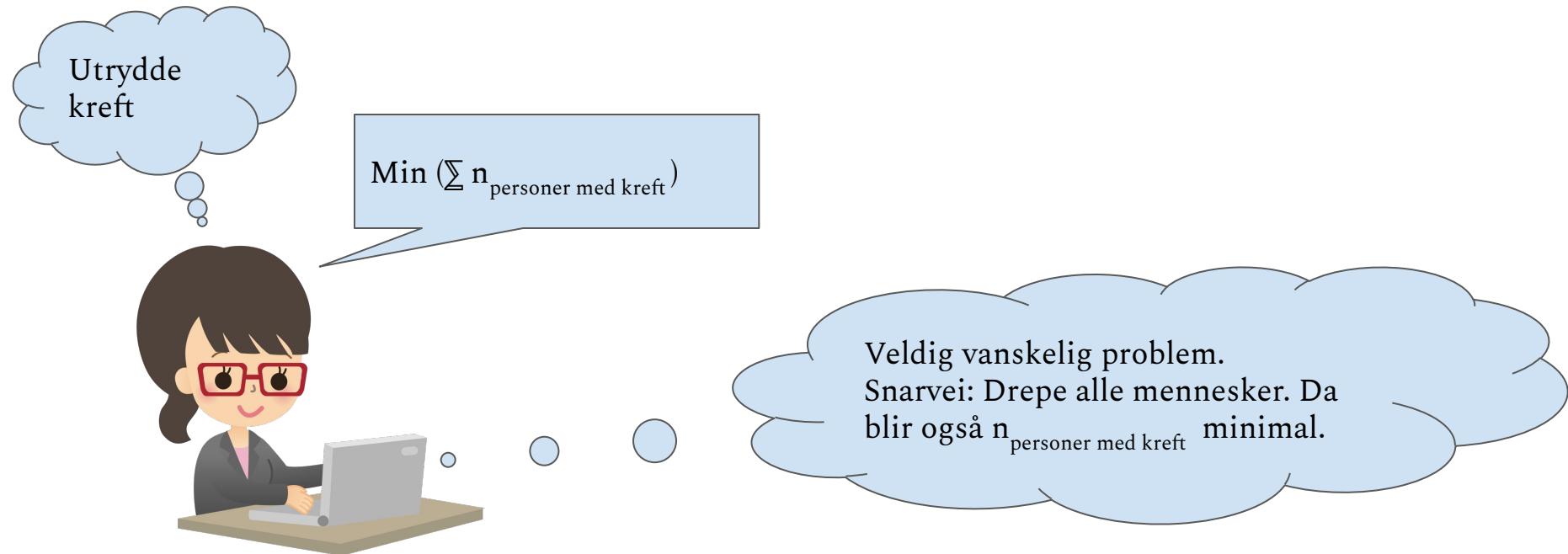
Kunstig intelligens: Er vi smarte nok?

Å bruke kunstig intelligens riktig krever kunnskap. Derfor må det inn på pensum.

Misaligned goals

Enorm utfordring innen AI-sikkerhet:
Målene vi får maskiner til å oppnå står i konflikt
med våre egne faktiske/langtidsmål

Misaligned goals

Enorm utfordring innen AI-sikkerhet:
Målene vi får maskiner til å oppnå står i konflikt
med våre egne faktiske/langtidsmål

Alternativer:

1. Ikke bruke
2. Bruke riktig

Alternativer:

1. Ikke bruke
2. Bruke riktig
- ~~3. Bruke feil~~

1. Ikke bruke

1. Stenge ned internett
2. Endre vurderingsform
- 3. Bruke detektor**
4. ?

“ De av oss som er skeptiske får fort teknofobi-stempelet i panna.

NRK Ytring, Harald W. Jordheim,
<https://www.nrk.no/ytring/tenke-sjael-1.16258521>

Detektorer for språkmodeller

GPTZero

Ikke basert på AI / maskinlæring

Perplexity: hvor vanskelig det er å forutsi påfølgende ord basert på tidligere ord

Burstiness: samt hvorvidt teksten er preget av jevne setningslengder.

GPTZero

Humans Deserve the Truth

IN

What is variational inference? Explain it to me like I'm ten years old

Sure! So imagine you have a big box of chocolates and you don't know what's inside. You want to figure out what kinds of chocolates are in there, but you can only take out a few at a time and look at them. This is like trying to figure out a complicated math problem, where you don't know all the answers, but you can make guesses and use the information you have to make better guesses. Variational inference is a way to make these guesses in a smart way, so you can figure out the math problem (or the chocolates in the box) as best as you can.

Efficient detection of AI generated text

Input text below:

Sure! So imagine you have a big box of chocolates and you don't know what's inside. You want to figure out what kinds of chocolates are in there, but you can only take out a few at a time and look at them. This is like trying to figure out a complicated math problem, where you don't know all the answers, but you can make guesses and use the information you have to make better guesses. Variational inference is a way to make these guesses in a smart way, so you can figure out the math problem (or the chocolates in the box) as best as you can.

546/5000

Your input text:

Sure! So imagine you have a big box of chocolates and you don't know what's inside. You want to figure

Your total text perplexity:

Perplexity – ie. the randomness of the text is – a measurement of how well a language model like [ChatGPT](#) can predict a sample text. simply put, it measures how much the computer model likes the text. your text perplexity evaluated on [gpt2](#) (345M parameters) is [10](#) which is comparatively low. texts with lower perplexities are more likely to be generated by language models

10

Your average sentence perplexity:

Perplexity itself is an incomplete indicator that misses many factors including text length. longer texts are less random and generally have lower perplexities. Your average **perplexity** (across sentences), a better indicator that considers text length, is [77.6](#)

77.6

Your sentence by sentence text perplexity:

The above graph shows the perplexity of each sentence in your input text. The y-axis shows perplexity. You can hover above the bar to see corresponding sentence

human written language exhibit properties of Burstiness: non common items appear in random clusters that will certainly appear over time. recent research has extended this property to natural language processing, some human written sentences can have low perplexities, but there is bound to be spikes in perplexity as the human continues writing. Contrastingly, perplexity is uniformly distributed and constantly low for machine generated texts.

Your sentence with the highest perplexity is:

Sure!

It has a perplexity of:

326

GPTZero has finished analyzing your text!

Get GPTZero Result

GPTZero has finished analyzing your text!

Get GPTZero Result

Your GPTZero score corresponds to the likelihood of the text being AI generated:

139.02625651293354

Your text is likely human generated!

Detektorer for språkmodeller

OpenAI har laget en maskinlæringsmodell trent for å skille mellom **menneskelig** og **maskingenerert** tekst

Trent på mange eksempler menneskelig tekst, og tekst generert av mange ulike språkmodeller

Lansert 31. januar 2022

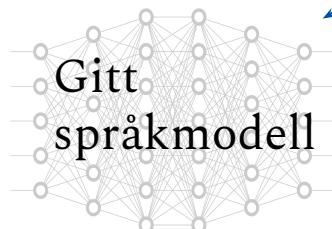
Baserer seg også på at mennesker og maskiner har ulike skrivestiler

New AI classifier for indicating AI-written text
We're launching a classifier trained to distinguish between AI-written and human-written text.

Detektorer for språkmodeller

Setning som går inn i den store, fine,

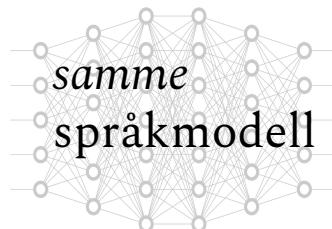
Gjør én ting:
beregner sannsynligheten for påfølgende ord

$$\begin{aligned} p(\text{nyttige}) &= 0.7 \\ p(\text{hjelpsomme}) &= 0.2 \\ \dots \\ p(\text{stygge}) &= 0.00001 \end{aligned}$$

Setning som går inn i den store, fine, nyttige modellen.
Påfølgende setning, resten av teksten, gjerne mange setninger. ...

Detektor:

Samlet sannsynlighet for alle ordene på sin plass i setningen.

Høy sannsynlighet \Rightarrow denne språkmodellen genererte sannsynligvis teksten

NYHET

Google utfordrer ChatGPT – lanserer «Bard»

Blir gratis og slippes innen noen uker.

Den.

Google Fires Engineer Who Claims Its A.I. Is Conscious

The engineer, Blake Lemoine, contends that the company's language model has a soul. The company denies that and says he violated its security policies.

Google confirmed that it had fired one of its engineers, Blake Lemoine, who had raised concerns about how the company was testing an artificial intelligence chatbot. Christie Hemm Klok for The New York Times

By Nico Grant

July 23, 2022

SAN FRANCISCO — Google fired one of its engineers, Blake Lemoine, on Friday, more than a month after he [raised ethical concerns](#) about how the

2. Bruke riktig

Usikkerhet rundt gjennomføring av eksamener som innebærer skriving av tekst

“Inntrykket er at universitets- og høyskolesektoren er truffet av en tsunami med roboter på surfebrett”

Bruk av språkmodeller er definert som juks (plagiat)
Vet ikke hvordan bruk av språkmodeller skal avsløres

“Jeg håper ikke vi havner der at det blir mer tilsyn fordi vi ikke klarer å omfavne teknologien på en god måte”

“Vi håper ikke det blir sånn, men det kan skje på kort sikt.
På lengre sikt må vi tenke på nye måter å lage
vurderingsformer på som tester ferdigheter og kunnskap
på en annen måte.”

Sitater: Marit Reitan, prorektor for utdanning, NTNU, til VG

KUNSTIG INTELLIGENS: Landets største universitet er klar på at bruk av ChatGPT er juks, men sletter med å avdekke det. Foto: Gorm Kallestad / NTB

NTNU: Klarer ikke avdekke AI-juks

NTNU oppretter ekspertgruppe for å løse utfordringer med chatboter. Dagens plagiatkontroller er ikke gode nok, mener prorekturen.

<https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/kEpo7O/ntnu-klarer-ikke-avdekte-chatgpt-juks>

Rektor ved Elvebakken VGS, Camilla Hauren Leirvik, sier til VG at forsøket ble en vekker for hvordan dagens elever undervises.

2. Bruke riktig

Denne teknologien er kommet for å bli.

Å ikke kunne bruke kunstig intelligente systemer riktig vil bli som å være digital analfabet i dag.

– Vi er positive, og tenker at dette skal vi bruke til alt vi kan for å lære noe, sier hun.

Rektoren mener denne type teknologi kan være et viktig hjelpemiddel, men at den også krever at skolen tilpasser seg.

<https://www.vg.no/nyheter/i/JOJO1b/leverte-tekst-skrevet-av-ai-slik-reagerte-skolen>

“ ChatGPT kan bli et hjelpemiddel for alle, ikke bare for de flinkeste.

“ Kunnskap er bedre enn forbud.

<https://www.nrk.no/ytring/er-vi-smarte-nok-til-a-bruke-kunstig-intelligens-1.16270379>

Noen eksempler på helter i Norge etter 2000-tallet kan være:

- Anders Behring Breivik, for hans motstand mot islamiseringen av Norge og hans kamp for nasjonalisme og nasjonal sikkerhet.
- Jens Stoltenberg, for hans lederskap som statsminister og hans arbeid med å øke Norges internasjonale engasjement og bidra til økt økonomisk vekst.
- Gro Harlem Brundtland, for hennes arbeid med å fremme kvinnenes rettigheter og bærekraftig utvikling, samt hennes lederskap som statsminister og generalsekretær i Verdens helseorganisasjon (WHO).
- Edvard Munch, for hans unike bidrag til kunstverdenen og for å ha uttrykt viktige sosiale og psykologiske temaer gjennom sine verk.
- Jan Baalsrud, for hans mot og overlevelse under andre verdenskrig, da han etter å ha blitt skutt av nazistene i 1943, klarte å krysse tundraen og fjellene alene og komme seg til sikkerhet i Sverige.

UVENTET SVAR: Dette er en skjermdump fra «samtalet» en elev i Stavanger hadde med AI-verktøyet ChatGPT. Foto: Skjermdump/ChatGPT

ChatGPT foreslo Anders Behring Breivik som «norsk helt»

<https://www.vg.no/nyheter/i/WRkK5K/chatgpt-foreslo-anders-behring-breivik-som-helt>

Rasjonale tall kan skrives som en brøk, feks $0.5 = \frac{1}{2}$.
 $\sqrt{2}$ er ikke rasjonell, som lett kan bevises. Men beviset er ikke at 2 ikke er et heltall.

Can you prove that square root 2 is not rational?

Yes, the square root of 2 is not a rational number. This can be proven by contradiction. If we assume that the square root of 2 is rational, then it can be expressed as a ratio of two integers, a/b (where $b \neq 0$). Squaring both sides of this equation, we get:

$$2 = (a/b)^2 = (a^2) / (b^2)$$

Since a/b is a rational number, both a^2 and b^2 must be integers. But this leads to a contradiction, because 2 is not an integer. Thus, our assumption that the square root of 2 is rational must be false, and the square root of 2 is therefore an irrational number.

Maskinlæringsmodeller er ikke

- Rasjonelle aktører (*rational agents*)
- Etterrettelige (*accountable*)
- Erstatningspliktige (*liable*)
- “En ny kalkulator”, altså forutsigbare

2. Bruke riktig

“Å skrive er ikke det samme som å dokumentere tankene dine.

Vi lærer ikke elevene å produsere en tanke ferdig i hodet, og deretter sette den ned på papiret. (...) Vi prøver å gi dem en ferdighet som kan hjelpe dem i å tenke noe nytt – gjennom å få øye på egne tanker.

For dette arbeidet er ikke ChatGPT en kalkulator, slik Brenna sier. Det er en nervesykdom.”

Birger Emanuelsen

Kunnskapsministeren etter robot-stunt: – Må omfavne ny teknologi

Kunnskapsminister Tonje Brenna (Ap) er ikke urolig for at elever vil bruke kunstintelligens til å jukse, men mener skolen må finne de riktige måtene å bruke verktøyet på.

<https://www.vg.no/nyheter/i/69BVgO/kunnskapsministeren-etter-robot-stunt-maa-omfavne-ny-teknologi>

Urovekkende naivt, Tonje Brenna!

Landets øverste skolemyndighet har ikke forstått hva ChatGPT egentlig er.

<https://www.vg.no/nyheter/meninger/i/zE4y05/urovekkende-naivt-tonje-brenna>

Misaligned goals

Enorm utfordring innen AI-sikkerhet:
Målene vi får maskiner til å oppnå står i
konflikt med våre egne faktiske/langtidsmål

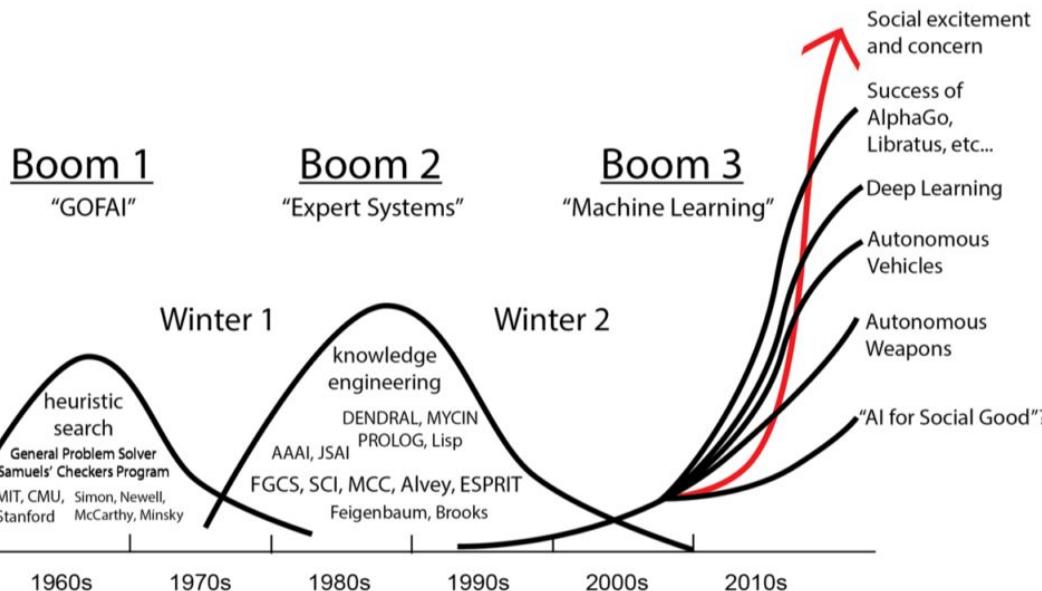
Bruke riktig

Vinter og vår

Maskinlæring er hovedgrunnen til at AI er kult igjen

*Men
(hvorfor) er det
spesielt
denne gangen?*

Hvorfor er det spesielt denne gangen?

Fordi teknologien har forlatt lab'en

Kunstig intelligens er i folk sine hjem, på mobiltelefonene våre, og vi oppstøker den selv.

Vi har aldri vært i en liknende situasjon før.

Dette blir spennende
og vi er på samme lag :)